

# Elektrilevi OÜ liitumistingimused

Kehtivad alates 03.05.2022

## 1. ÜLDOSA

**1.1** Käesolev dokument sätestab elektrituruseadusest ja elektrisüsteemi toimimise võrgueeskirjast lähtudes Elektrilevi OÜ (edaspidi ELV) võrguga ühendamiseks vajalikud tingimused, sealhulgas tehnilised tingimused ning võrguga ühendamise ja tarbimis- või tootmistingimuste muutmise eest võetava tasu arvestamise põhimõtted.

## 2. MÕISTED

Liitumistingimustes kasutatakse mõisteid elektrituruseaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides toodud tähenduses, kui käesolevast dokumendist ei tulene teisiti.

**2.1 Elektripaigaldis** – elektrienergia tootmiseks, edastamiseks, muundamiseks, mõõtmiseks, müügiks või tarbimiseks kasutatavate elektriseadmete, -juhtide ja -tarvikute paigaldatud talitluslik kogum.

**2.2 Elektritootja** – vt mõistet „tootja“.

**2.3 Elektrijaam** – elektrienergia tootmise ühest või mitmest tootismoodulist koosnev talitluskogum koos selle juurde kuuluvate abiseadmete ja rajatistega.

**2.4 Elektritootmiseseade** – tootismoodul ja/või salvestusseade, mis on võrguga paralleeltoos ja mis võib edastada võrku aktiivenergiat.

**2.5 Energiapargimoodul** – elektrienergia tootmisüksus või tootmisüksuste kogum, mis on võrku ühendatud kas mittesünkroonselt või on ühendatud jõuelektronikaseadmete kaudu.

**2.6 Jaotusalajaam** – käesoleva dokumendi tähenduses 6 - 20 kV alajaam, kus puuduvad jõutrafod ja mis sisaldab seitsme või enama võrguettevõttele kuuluva jaotusliini lõppühendusi, kahte või enamat kogumislattide sektsiooni, lülitus- ja juhtimiseadmestikku, kaitse- ja juhtimisaparatuuri, hooneid ning erandina välisseadmeid ja rajatisi.

**2.7 Keskpinge** - käesoleva dokumendi tähenduses pinge 6, 10, 15 või 20 kV.

**2.8 Kindlaksmääratud piirkond** – kaugus kuni 400 m olemasolevast ELV omandis või kasutuses olevast 0,4 kV alajaamast.

**2.9 Kaitsme nimivool** – kaitses lüüsi võivad maksimaalne püsiv vool amprites, mille juures kaitse ei rakendu.

**2.10 Kooskõlastamine Elering AS-ga** – elektrijaamade ELV võrguga ühendamise süsteemihalduri teavitamine vastavalt võrgueeskirjale ja kehtivatele Elering AS elektri põhivõrguga liitumise tingimustele.

**2.11 Liitumine** – käesoleva dokumendi tähenduses liituja elektripaigaldise esmakordne ühendamine jaotusvõrguga.

**2.12 Liitumiskilp** – võrguettevõtjale kuuluv, koormusvoolu piirava kaitselüliti ja elektrienergia mõõtesüsteemiga komplekteeritud elektrikilp.

**2.13 Liitumisleping** – liitumise või tingimuste muutmise kohta ELV ja liituja vahel sõlmitav kirjalik leping.

**2.14 Liitumispunkt** – võrguühenduse kasutaja või liituja elektripaigaldise kokkulepitud ühenduskoht võrguga.

**2.15 Liitumispunkti kaitse** - madalpinge liitumispunkti võrgu pool asuv kaitse, mis määrab maksimaalse koormusvoolu suuruse kliendi elektripaigaldises.

**2.16 Liitumistaotlus** – vormikohane dokument, millega liituja taotleb ELV-lt elektripaigaldise ühendamist võrguga või olemasoleva võrguühenduse tingimuste muutmist.

**2.17 Liitumistasu** – liituja poolt makstav tasu võrguga ühendamise eest.

**2.18 Liituja** – tarbija, tootja, liinivaldaja või teine võrguettevõtja, kes taotleb elektripaigaldise ühendamist võrguga või olemasoleva võrguühenduse tarbimis- ja tootmistingimuste muutmist.

**2.19 Madalpinge** – käesoleva dokumendi tähenduses pinge 230/400 V.

**2.20 Maksimumvõimsus** – maksimaalne pidev aktiivvõimsus, mida suudab tootismoodul toota ja millest on lahutatud mooduli omatarve (tarve, mis on seotud üksnes sellesama tootismooduli tootmise tagamisega ja mida ei suunata võrku) ning mis on määratletud liitumis- või võrgulepinguga.

**2.21 Mikrotootja** – väiketootja, kes kasutab elektrienergia tootmiseks kolmefaasilises süsteemis kuni 15 kW maksimumvõimsusega tootismoodulit või ühefaasilises süsteemis kuni 5 kW maksimumvõimsusega tootismoodulit ja kelle võrgulepingus on selles kokku lepitud.

**2.22 Mõõtepunkt** – koht, kus mõõdetakse seda kohta läbivat elektrienergiat.

**2.23 ER** – põhivõrguettevõtja Elering AS.

**2.24 Piirkonnaalajaam** – alajaam ülepingega 35-110 kV ja alampingega 6-35 kV.

**2.25 Sünkroonmoodul** – jagamatu seadmeistik, mis suudab toota elektrienergiat nii, et genereeritud pinge sagedus, generaatori pöörlemiskiirus ja võrgusagedus on püsivas vastavuses ja seega sünkroonsed.

**2.26 Tarbimiskoht** – koht, kus ostja kasutab või võib kasutada võrguteenust ja elektrienergiat.

**2.27 Tarbimistingimused** – pingesüsteem, võrguühenduse läbilaskevõime elektrienergia võrgust tarbimisel, elektrivarustuse lubatud katkestusaeg või elektrivarustuse taastamise aeg, liitumispunkti asukoht.

**2.28 Tingimuste muutmise** – tarbimis- või tootmistingimuste muutmise.

**2.29 Tingimuste muutmise tasu** – tingimuste muutmise eest makstav tasu.

**2.30 Tootja** – isik, kes soovib toota või toodab elektrienergiat ühe või mitme tootismooduli abil; „elektritootja“ sünonüüm.

# Elektrilevi OÜ liitumistingimused

Kehtivad alates 03.05.2022

**2.31 Tootmismoodul** – sünkroonmoodul või energiapargimoodul.

**2.32 Tootmistingimused** – pingesüsteem, tootmismooduli tüüp ja maksimumvõimsus, võrguühenduse läbilaskevõime elektrienergia võrku andmisel, elektrivarustuse lubatud katkestusaeg või elektrivarustuse taastamise aeg, liitumispunkti asukoht.

**2.33 Tootmisüksus** – elektrienergia tootmise üksikseade, mis muundab päikesekiirguse, kineetilise- või soojusenergia elektrienergiaks ning mille kogum moodustab tootmismooduli.

**2.34 Väiketootja** – tootja, kes kasutab elektrienergia tootmiseks alla 500 kW maksimumvõimsusega tootmismoodulit ja kelle võrgulepingus on selles kokku lepitud.

**2.35 Võrguühendus** – elektriline ühendus võrguettevõtja võrgu ja liituja elektripaigaldise vahel.

**2.36 Võrguühenduse läbilaskevõime** – elektrienergia tarbimiseks ja võrku andmiseks eraldi lubatud võrguühenduse maksimaalne võimsus või kaitseseadme nimi- või sättevool.

**2.37 Võrk** – võrguettevõtja elektripaigaldis või selle osa, mis on ette nähtud elektrienergia edastamiseks liitumispunktini või liitumispunktist.

## 3. LIITUMISLEPING

**3.1** Uue võrguühenduse loomiseks sõlmitakse liitumisleping kinnistu omanikuga. Kinnistu omanik võib volitada lepingut enda nimel sõlmima teist isikut. Olemasoleva võrguühenduse tarbimis- ja tootmistingimuste (s.o liitumispunkti asukoht, võrgu läbilaskevõime suurendamine, 1-faasilt 3-faasile üleminek, elektritootja) muutmiseks sõlmitakse liitumisleping võrgulepingu osapoolega, kellel on õiguslik alus kinnistut või ehitist kasutada. Juhul, kui võrgulepingu osapooleks ei ole kinnistu või ehitise omanik ja omanik soovib muuta tarbimis- või tootmistingimusi, esitab kinnistu/ehitise omanik koos liitumistaotlusega võrgulepingu osapoole kirjaliku nõusoleku.

**3.2** Liituja esitab koos liitumistaotlusega liitumispunkti soovitud parameetrid ning liitumistaotluse vormil näidatud dokumendid. ELV-l on õigus nõuda täiendavate dokumentide esitamist ka pärast liitumistaotluse vastuvõtmist. Esitatud andmed ja dokumendid on liitumislepingu koostamise aluseks. ELV poolt nõutud andmete tähtaegselt esitamata jätmisel on ELV-l õigus liitumistaotluse menetlemine lõpetada ja liitumispakkumise väljastamisest keelduda. Liitumispunkti ja tarbimiskoha vaheline kaugus mõjutab elektrivarustuse kvaliteeti tarbimiskohas. Liitumispunkti ja tarbimiskoha vaheline juhistik peab tagama nõuetekohase pingekvaliteedi tarbimiskohas.

**3.3** Tingimuste muutmise lähtekohad:

**3.3.1** Olemasoleva võrguühenduse lähteandmed tulenevad alljärgnevas loetelus olulise järjekorras nimetatud dokumentidest (samanimeliste dokumentide paljususe korral juhindutakse kõige hiljem jõustunud dokumentidest):

- liitumisleping või võrguühenduse kasutamise leping;
- võrgu- ja/või elektrileping;
- elektrienergia müügi ja võrguteenuse osutamise leping;
- võrguühenduse fikseerimise kokkulepe;

- piiriltusakt turuosalise ja ELV vahelise omandi- ja teeninduspiiri määramiseks;

-turuosalisele väljastatud võrguõiend väliselektrivõrkude korrasoleku kohta.

**3.3.2** Võrguettevõtja plommi olemasolu kaitseseadmel ei ole käsitatav liituja ja võrguettevõtja varasema kokkuleppena võrguühenduse läbilaskevõime kohta.

**3.3.3** Elamu liitumispunkti lubatud kaitsme suurus leitakse dokumentaalse tõestuse puudumisel järgmiselt:

- eramutel 1x20 A või 3x16 A;
- mitmekorterilistel elamutel:

Korterite arv	Elektripliitideta (A)	Elektripliitidega (A, originaalprojekti kohaselt)
4	25	32
6	32	40
8	32	40
12	40	50
14	40	63
18	50	63
20	50	63
24	63	80
30	63	100
40	80	100
60	100	125
100	125	200
200	160	315
300	250	500

**3.4** Võrguga ühendamise või tingimuste muutmise seotud võrgu konfiguratsiooni ja tehnilised parameetrid määrab vastavalt elektrisüsteemi toimimise võrgueeskirjale ELV. Liitumiseks vajalik elektripaigaldis projekteeritakse, ehitatakse või rekonstrueeritakse vastavalt kehtivatele õigusaktidele, normdokumentidele ja nende alusel välja töötatud ELV juhenditele.

**3.5** Liitumiseks või tingimuste muutmiseks väljastab ELV liitujale liitumislepingu pakkumise 30 päeva jooksul alates nõuetekohase liitumistaotluse vastuvõtmisest. Juhul, kui liitumislepingu täitmiseks peab ELV liituma või tingimusi muutma põhivõrguga, väljastab ELV liitumislepingu pakkumise kuni 30 päeva jooksul alates põhivõrguettevõtja poolt pakkumise väljastamisest, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

**3.6** Liitumislepingu pakkumine kehtib selle väljastamisest 60 päeva, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

**3.7** Tarbijast liitujal on õigus liitumislepingust taganeda 14. päeva jooksul alates lepingu sõlmimisest, saates selleks vabas vormis taganemisavalduse e-postil info@elektrilevi.ee. ELV käsitleb liituja poolset arve tasumist sõnaselge nõusolekuna selle kohta, et ELV alustab liitumislepingu täitmisega. Tarbijast liituja kaotab oma taganemisõiguse, kui ELV on töödega alustanud. Liituja kohustub tasuma kõik kulud, mis ELV on seoses liitumislepingu täitmisega kandnud.

# Elektrilevi OÜ liitumistingimused

Kehtivad alates 03.05.2022

**3.8** ELV saab tagada liitumislepinguga endale võetud kohustuste nõuetekohase täitmise juhul, kui ta saab liitumiseks või tingimuste muutmiseks vajaliku võrgu ehitamiseks vajalikud load, kooskõlastused ja/või elektrivõrgu ehitamiseks vajaliku maakasutusõiguse mõistlikel tingimustel.

**3.9** Liituja kirjaliku taotluse alusel võib ELV peatada liitumislepingu täitmise kuni 90 päevaks, kui ei ole alustatud liitumiseks või tingimuste muutmiseks vajalikke elektrivõrgu ehitustöid. Lepingu täitmise tähtaeg pikeneb peatatud päevade arvu võrra.

**3.10** Kui liituja või ELV soovib pärast liitumislepingu sõlmimist ja enne täitmisele asumist muuta liitumispunkti seotud lepingutingimusi, sõlmatakse üldjuhul uus liitumisleping uutel tingimustel.

**3.11** Liitumislepingu täitmise käigus, kaasa arvatud punkti 9. alusel rajatud võrk kuulub ELV-le.

**3.12** Liitumislepingu lahutamatuks osaks on liitumislepingu jõustumise ajal kehtinud Elektrilevi OÜ liitumislepingu tüüptingimused.

**3.13** Põhivõrguga liitumisel või olemasoleva põhivõrgu ühenduse tingimuste muutmisel ning ELV jaotusvõrguga liituvate elektrijaamade kooskõlastamisel põhivõrguettevõtjaga Elering AS (ER) järgitakse kehtivaid „Elering AS elektri põhivõrguga liitumise tingimusi“ (kättesaadavad põhivõrguettevõtja ER kodulehel elering.ee).

## 4. LIITUMISPUNKT

**4.1** Madalpingel saab ELV võrguga liituda pingel 230/400 V. Keskpingel saab ELV võrguga liituda pingel 6, 10, 15 või 20 kV.

**4.2** Madalpingel võrguga liitumisel paigaldab ELV liitumispunkti mõõtesüsteemi ja liitumispunkti võrguühenduse läbilaskevõimet määrava kaitsmega komplekteeritud liitumiskilbi. Tarbimis- või tootmistingimuste muutmisel paigaldatakse liitumiskilp juhul kui puudub tehniline võimalus olemasoleva kaitsme asendamiseks endises asukohas või kliendi soovil.

**4.3** Liitumispunktide tehnilised lahendused:

**4.3.1** Igal madalpinge võrguühendusel peab olema võrguühenduse läbilaskevõimet määrav kaitsme, mille nimi- või sättevool on liitumislepingus kokku lepitud.

**4.3.2** Liitumispunkti asukoht peab olema valitud selliselt, et liitumiskilpi oleks võimalik paigaldada ja võrguühendust välja ehitada sõltumata liituja elektripaigaldise valmimisest.

**4.3.3** Kui ei lepita kokku teisiti, siis asub madalpingel liitumise korral liitumispunkt:

- liitujale kuuluva kinnistu vahetus läheduses või kinnistul asuvas liitumiskilbis;
- kaablivõrgu jaotuskilbi kõrvale paigaldatud liitumiskilbis või liituja kinnistu piiril asuva alajaama jaotusseadmes.

**4.3.4** Kui madalpingel liitumisel liitumispunkt asub alajaamas (v.a. hoonesisene alajaam), peab 0,4 kV jaotusseade kuuluma ELV-le.

**4.3.5** ELV ei paigalda liitumisega seoses liitumispunkti läbilaskevõimet määrava kaitsme järele liitujale kuuluvatele liinidele täiendavaid lüümis- või kaitseseadmeid.

**4.3.6** Olemasolevale kortermajale paigaldatakse liitumiskilp üldmõõtmise vajaduse tekkimisel, kui vastavat mõõtesüsteemi ei ole võimalik paigaldada kliendile kuuluvasse kilpi.

**4.3.7** Keskpingel liitumisel asub liitumispunkt alajaama jaotusseadmes või mõõtekambris, kui ei lepita kokku teisiti. ELV-le kuuluv keskpinge jaotusseade peab asuma eraldi hoones või hoonesiseste alajaamade korral eraldi sissepääsuga ruumis.

**4.3.8** Uue keskpinge võrguühenduse loomisel kasutatakse ELV keskpinge jaotusseadmes võimsuslülitiga lahtrit koos kaitseterminaliga.

**4.3.9** Uue võrguühenduse või olemasoleva liitumispunkti asukohta muutmise taotlemist piirkonnaalajaama võimaldatakse kui võrguühenduse läbilaskevõime on vähemalt 6 MW, PAJ alampinge on 10 kuni 25 kV ja kaabelliiniga toidetakse ainult seda ühte liitumispunkti (välja arvatud võrguettevõtja liitumisel või tingimuste muutmisel).

**4.3.10** Liitumist ja tingimuste muutmist vanal 220 V IT-juhistikusüsteemiga pingesüsteemil ei võimaldata.

**4.3.11** Keskpingel liitumisel alajaamas, kus puuduvad ELV-le kuuluvad jaotustrafa ja madalpinge jaotusseade, näeb ELV ette oma võrguosale vajaliku alajaama omatarbe võtmise ELV elektripaigaldisest liituja elektripaigaldist selleks kasutamata.

**4.3.12** Uut liitumist keskpingel võimaldatakse võrguühenduse läbilaskevõimega alates 630 kW-st.

**4.4** Liitumispunkti esialgne asukoht lepatakse kokku liitumislepingus. Esialgne liitumispunkti asukoht võib liitumise käigus muutuda. Juhul kui kokkulepitud liitumispunkti asukoht muutub, sõlmatakse liitumislepingu lisa.

**4.5** Madalpingel liitumisel ja tingimuste muutmisel kasutatakse järgmist liitumispunkti kolme faasiliste kaitsmete nimiväärtuste rida (sulgudes sätteväärtused):

- 6, 10, 16, 20, 25, 32, 40, 50, 63, 80, 100, 125, 160, (180), 200, (225), 250, (280), 315, (350), 400, (450), 500, (560), (600), 630, (700), (750), 800, (900), 1000, (1125), 1250, (1280), (1440), 1600, (1800), 2000, (2250), 2500 A;
- uut liitumist ühefaasilisel pingesüsteemil ei võimaldata;
- tingimuste muutmisel võimaldatakse ühefaasilist võrguühendust suurendada kuni 25A-ni;
- alates kaitsme nimivoolust 125 A (k.a.) võib kasutada sätteregeerimisega kaitselüliteid vastavalt kaitsme nimi- ja sätteväärtuste reale. Kasutatav sätte asetus peab olema visuaalselt kontrollitav ja sätte regulaatorid kaetud läbipaistva plommitava kattega;
- 6 A-st väiksema nimivooluga elektripaigaldise võrguga ühendamist ei võimaldata.

# Elektrilevi OÜ liitumistingimused

Kehtivad alates 03.05.2022

**4.6** Madalpingel liitumisel on ühe võrguühenduse maksimaalne läbilaskevõime kuni 2500 A.

**4.7** Madalpinge võrguühenduse läbilaskevõime korral 450 - 630 A võib liitumispunkti ühendatavate liituja paralleelkaablite arv olla kuni 2, millest kummalgi ei ületa ühe faasijuhri ristlõikepindala 300 mm<sup>2</sup>. Alates läbilaskevõimest 700 A võib liituja paralleelkaablite arv olla kuni 4, faasijuhri ristlõikepindalaga kuni 300 mm<sup>2</sup>, kui tehniliselt ei ole põhjendatud teisiti.

**4.8** Madalpingel liitumisel ja tingimuste muutmisel võrguühenduse läbilaskevõimega alates 630 A on liitumispunkti asukoht üldjuhul alajaama 0,4 kV jaotusseadmes.

**4.9** Ühe tarbimiskohaga kinnistul peab olema üks liitumispunkt. Mitu liitumispunkti võib ühel kinnistul olla järgmistel juhtudel:

- täiendav liitumispunkt on vajalik tarbimiskoha elektrivarustuskindluse tõstmiseks tehnilistest vajadustest või hoone erinõuetest tulenevalt;
- võrguettevõtjal ei ole tehniliselt võimalik ühe liitumispunkti kaudu soovitud võimsust ühendada;
- kinnistu on kaasomandis;
- kinnistu koosneb mitmest katastriüksusest, kus igale katastriüksusele rajatakse eraldiseisev liitumispunkt;
- kinnistul on olemasolevad erinevatele omanikele kuuluvad hooned;
- kinnistul on samale omanikule kuuluvad eri otstarbega hooned (näiteks elamu, tootmishoone ja ärihoone);
- võrguettevõtja võrgu konfiguratsiooni seisukohalt on tehniliselt põhjendatud hoone või kinnistu osadele omaette liitumispunktide väljaehitamine;
- mitu (hoonestusaladele vastav arv) liitumispunkti on ette nähtud detailplaneeringus.

**4.10** Nimiväärtuste reast erineva nimivooluga olemasoleva kaitsme korral asendatakse kaitsme tingimuste muutmisel kokkuleppel kliendiga nimiväärtuste reas lähima suurema või väiksema kaitsmega.

**4.11** ELV võimaldab jaotatud võrguteenuse müüki üksnes korter- või ridaelamutele, kui kinnistu sihtotstarve on vähemalt 50% ulatuses elamumaa ja üksikelamutele, kui kinnistu on kaasomandis ning garaažide tarbimiskohtades. Kõikidel juhtudel peavad mõõtesüsteemid paiknema vastavalt ELV nõuetele (kättesaadavad ELV kodulehel [www.elektrilevi.ee](http://www.elektrilevi.ee)). Vastasel juhul peab igal tarbimiskohal olema eraldi liitumispunkt või kõigil tarbimiskohtadel ühine liitumis- ja mõõtepunkt.

**4.12** võrguühenduse üleviimist keskpingele või vastupidi käsitatakse tingimuste muutmisena.

**4.13** Mitme liitumispunktiga tarbimiskoha läbilaskevõime muutmist käsitatakse tingimuste muutmisena.

**4.14** Olemasolevale tarbija võrguühendusele tootmistingimuste taotlemist käsitatakse tingimuste muutmisena.

## 5. MÕÕTEPUNKT

**5.1** Keskpingel liitumisel peab mõõtepunkt asuma liitumispunktis.

**5.2** ELV esindajatel peab mõõtepunktile olema vaba juurdepääs.

**5.3** Kui võrguühenduse läbilaskevõime suurendamisel madalpingel puudub tehniline võimalus olemasoleva kaitsme asendamiseks endises asukohas, paigaldatakse liitumiskilp.

**5.4** Kui enne võrguühenduse läbilaskevõime suurendamist keskpingel paiknes mõõtepunkt madalpinge poolel, siis pärast läbilaskevõime suurendamist peab mõõtepunkt paiknema üldjuhul liitumispunktis.

**5.5** Mõõtepunktid kortermajades:

**5.5.1** Kortere lamu võrguga ühendamiseks või tarbimistingimuste muutmiseks esitab ELV veebilehel tehnilised tingimused mõõteseadmete paigaldamise võimaldamiseks.

**5.5.2** Kui liitumistaotluse esitamisel võrguga ühendamiseks soovib liituja ühist võrguteenuse ostu, paikneb ühisostu mõõtepunkt liitumiskilbis. Tarbimiskohtade (korteriid, üldvalgustus jms) mõõtepunktide paiknemise näeb liituja ette mõõtekeskus(t)es vastavalt ELV dokumendile "Nõuded kortermajade mõõtekeskustele". Tarbimiskohtade mõõtesüsteemid paigaldab liituja.

**5.5.3** Kui liitumistaotluse esitamisel võrguga ühendamiseks soovib liituja jaotatud võrguteenuse ostu, paiknevad tarbimiskohtade mõõtepunktid mõõtekeskus(t)es vastavalt ELV dokumendile "Nõuded kortermajade mõõtekeskustele". Mõõtesüsteemid paigaldab võrguettevõtja.

## 6. LIITUMISE JA TINGIMUSTE MUUTMISE TASU

**6.1** Liitumis- ja tingimuste muutmise tasu arvutamine toimub vastavalt Elektrilevi OÜ liitumistasu ja tarbimis- ning tootmistingimuste muutmise tasu arvutamise meetodikale. Liitumis- või tingimuste muutmise tasule lisandub liitumislepingu menetlemise tasu, mis tuleb liitujal tasuda koos liitumis- või tingimuste muutmise tasu esimese osamaksega.

**6.2** Liitumispunkti kaitsme nimivoolu vähendamine, liitumis- või mõõtepunktis asukoha muutmine toimub kulupõhise kalkulatsiooni alusel.

**6.3** Liitumistasu kulupõhine kalkulatsioon sisaldab õigusakti kohase mõõtesüsteemi ja selle paigaldamise maksumust. Tingimuste muutmise tasu ei sisalda mõõtesüsteemi maksumust, välja arvatud juhul kui tingimuste muutmise tõttu tuleb paigaldada uutele tingimustele vastav mõõtesüsteem.

**6.4** Kui tarbija, tootja või võrguettevõtja liitumisel või tingimuste muutmisel ELV võrguühendusel on ELV-l vajalik liituda põhivõrguga või muuta olemasoleva põhivõrguühenduse tingimusi, siis lisandub liitumis- või tingimuste muutmise tasule ka põhivõrguga liitumise või tingimuste muutmise kulu, sealhulgas Elering AS (ER) poolt kehtestatud menetlus- ja toimingutasu vastavalt kehtivatele ER elektri põhivõrguga liitumise tüüpitingimustele (kättesaadavad põhivõrguettevõtja ER kodulehel [elering.ee](http://elering.ee)).

# Elektrilevi OÜ liitumistingimused

Kehtivad alates 03.05.2022

**6.5** Punktis 6.4. nimetatud juhul väljastab ELV liitujale ER-i menetlustasu arve, mis kuulub liituja poolt tasumisele 7 päeva jooksul arve väljastamisest alates.

**6.6** Põhivõrgu võrguühenduse loomise või läbilaskevõime suurendamise kulu ja/või jaotusvõrgu piirkonnaalajaama läbilaskevõime suurendamise kulu lisatakse kuni 15 kW (k.a) maksimumvõimsusega elektritootjate liitumis- või tingimuste muutmise tasule juhul, kui tegemist on kõigile järgmistele tingimustele vastava elektrijaamade kogumiga:

**6.6.1** elektrijaamade liitumispunktid asuvad samal kinnistul, külgnevatel kinnistutel või kinnistutel, mis on tekkinud ühe kinnistu jagamise teel;

**6.6.2** liitujad on ettevõtjad, kellel on sama osanik või juhatuse liige või vastutav isik;

**6.6.3** elektrijaamade kogumi summaarne maksimumvõimsus ületab 15 kW;

**6.6.4** liitumispunktid paiknevad normaalskeemi järgi sama põhivõrgu alajaama toitel;

**6.6.5** liitumistaotlused on menetlusse võetud ühe 14 kalendripäeva pikkuse ajavahemiku sees.

**6.7** Kui liituja soovib võrguühendust elektrienergia tarbimiseks keskpingel või muuta tarbimistingimusi keskpingel ning selleks peab ELV muutma tingimusi võrguühendusel põhivõrguga ja/või looma uue ühenduse põhivõrguga ja/või suurendama 110-35 kV ülepingega trafo võimsust, siis sisaldab liitumis- või tingimuste muutmise tasu ka selleks vajalikku proportsionaalset kulu.

**6.8** Kui liituja soovib võrguühendust elektrienergia võrku andmiseks keskpingel või muuta tootmistingimusi keskpingel ning selleks peab ELV muutma tingimusi võrguühendusel põhivõrguga ja/või looma uue ühenduse põhivõrguga ja/või suurendama 110-35 kV ülepingega trafo võimsust, siis põhivõrguga liitumise või tingimuste muutmise kulu liituja ja ELV vahel proportsionaalselt ei jagata. Antud juhul kannab põhivõrguga uue võrguühenduse loomise või olemasoleva läbilaskevõime suurendamise või jaotusvõrgu piirkonnaalajaama läbilaskevõime suurendamise kulud liituja.

**6.9** Kui liituja soovib võrguühendust elektrienergia tarbimiseks keskpingel või muuta tarbimistingimusi keskpingel ning täiendavalt soovib kokku leppida ka tootmistingimustes või muuta olemasolevaid tootmistingimusi keskpingel ning tootmistingimustes kokku leppimise või tootmistingimuste muutmise tõttu peab ELV muutma tingimusi võrguühendusel põhivõrguga ja/või looma uue ühenduse põhivõrguga ja/või suurendama 110-35 kV ülepingega trafo võimsust, siis põhivõrguga liitumise või tingimuste muutmise kulu liituja ja ELV vahel proportsionaalselt ei jagata. Antud juhul kannab põhivõrguga uue võrguühenduse loomise või olemasoleva läbilaskevõime suurendamise või jaotusvõrgu piirkonnaalajaama läbilaskevõime suurendamise kulud liituja.

**6.10** liituja soovib võrguühendust elektrienergia tarbimiseks keskpingel või muuta tarbimistingimusi keskpingel ning täiendavalt soovib kokku leppida ka tootmistingimustes või muuta olemasolevaid tootmistingimusi keskpingel ning vaid tarbimistingimustes kokku leppimise või tarbimistingimuste muutmise tõttu peab ELV muutma tingimusi võrguühendusel põhivõrguga ja/või looma uue ühenduse

põhivõrguga ja/või suurendama 110-35 kV ülepingega trafo võimsust, siis sisaldab liituja liitumis- või tingimuste muutmise tasu ka selleks vajalikku proportsionaalset kulu.

**6.11** ELV-l on õigus keelduda liitumislepingu pakkimise väljastamisest, kui liituja ei ole tähtaegselt tasunud ER menetlustasu või on jätnud tähtaegselt esitamata mõne ELV poolt liitumistaotluse menetluse raames küsitud dokumendi. Puuduste likvideerimata jätmisel on ELV-l õigus liitumistaotluse menetlemine lõpetada ja liitumispakkumise väljastamisest keelduda.

**6.12** ELV-l on õigus seada kalkulatsiooni põhise tasuga liitumislepingu tingimused sõltuvusse teistest sama võrguosa suhtes jõus oleva(te)st liitumislepingu(te)st.

**6.13** Kui ELV-l on kavas muuta olemasoleva keskpinge võrgu nimipinget, peab klient liitumisel paigaldama seadmed, mis töötavad ka muudetud nimipingel. Sellekohane info antakse liitujale tehniliste tingimustega.

**6.14** Liitumispakkumine tehakse amprihinna põhiselt, kui tulevane liitumispunkt jääb peale mõne juba algatatud (ehitustellimus on tehtud) muu investeeringu teostamist kindlaksmääratud piirkonda.

**6.15** Liitumislepingus kokkulepitud tasu võib suurened, kui liitumislepingu sõlmimisel ei olnud tasu suurenemist võimalik mõistlikke meetmeid kasutusele võttes ette näha. Liitumislepingus kokkulepitud tasu võib suurened muuhulgas järgmisest asjaoludest tingituna:

- Maaomanike erinõuded sh. maakasutusega kaasnevad põhjendatud kompensatsioonid ja keskkonnakaitsest tulenevad erinõuded;
- Arheoloogilistest leidudest põhjustatud täiendavad kulud;
- Maakaabli/õhuliini paigaldamise tehnoloogilised erinõuded (sundpuurimine, tee sulgemise tasud jms);
- Liinitrassi ehitusmahu suurenemine kooskõlastajate põhjendatud erinõuete tõttu (erineb projekti lähteülesandest);
- Hoonesiseste alajaamade ehitamisest tulenevad konstruktsioonilised erinõuded, mis selguvad projekteerimise käigus;
- Hanke tulemustest tulenev töö kallinemine võrreldes kalkulatsioonis ettenähtuga.

**6.16** Kui liitumislepingu täitmiseks on ELV-l omakorda vajalik sõlmida liitumisleping ER-iga, siis on ELV-l õigus liituja poolt makstavat liitumistasu vastavalt tegelikele ER-i liitumiskuludele ühepoolset suurendada või vähendada. ELV teavitab liitujat ER-iga lepingu sõlmimise vajadusest vastavalt liitumislepingule.

## 7. LISATINGIMUSED ELEKTRITOOTJA LIITUMISEL JA TOOTMISTINGIMUSTE TAOTLEMISEL

**7.1** Jaotusvõrguettevõtjast liituja, kes soovib olemasoleva võrguühenduse läbilaskevõimet elektrienergia võrku andmisel muuta, esitab taotluse elektritootja liitumistaotluse vormil, millele on lisatud ELV poolt jaotusvõrguettevõtjalt nõutud lisad.

**7.2** ELV taotleb ER-lt liitumispakkumise, kui liituja ELV võrguga ühendamise tulenevalt muutuvad ER-i ja ELV vahel sõlmitud võrgulepingu tingimused.



# Elektrilevi OÜ liitumistingimused

Kehtivad alates 03.05.2022

**7.3** Üle 1 MW maksimumvõimsusega tootismoodulite liitumist madalpingel ei võimaldata.

**7.4** Ühefaasilise liitumispunktiga on lubatud ühendada tootismoodul nimivõimsusega kuni 5 kW.

**7.5** Elektritootmiseadme paralleeltöö võrguga ja/või elektrienergia koguste võrku andmine asjakohaseid sätteid sisaldavat liitumis- ja võrgulepingut sõlmimata ei ole lubatud ning võrguühenduse kasutusvõimsus võrku andmise suunal loetakse võrdseks nulliga.

**7.6** Alates tootismooduli tüübist B (maksimumvõimsusega alates 500 kW) tuleb liitumisel või tingimuste muutmisel liitujal kooskõlastada tootismooduli elektriosa projekt ELV-ga ja sideühenduse projekt ER-ga.

**7.7** Alates tootismooduli tüübist C (maksimumvõimsusega alates 5 MW) tuleb liitumisel või tingimuste muutmisel liitujal kooskõlastada tootismooduli elektriosa projekt täiendavalt ka põhivõrguettevõtjaga Elering AS ja tasuda selle eest vastavalt põhivõrguettevõtja hinnakirjale. Elektriosa projekti koosseisus peab olema sideühenduse projekt.

**7.8** Alates tootismooduli tüübist B peavad tootmisüksuste kaitse- ja juhtimisautomaatika konfiguratsioon ning sätted, mõõteseadmete funktsionaalsus ja muud tehnilised parameetrid vastama õigusaktidele ja olema kajastatud tootmiseadme(te) elektriosa projektis.

**7.9** Tootja ei või ELV kirjaliku nõusolekuta asendada olemasolevaid tootmisüksusi tehniliselt parameetritelt senis(t)est erineva(te) vastu ja/või suurendada nende arvu.

**7.10** Pärast võrguühenduse ja elektrijaama valmimist vastavalt kooskõlastatud elektriosa projektile, sõlmib ELV liitujaga ajutise võrgulepingu alates 500 kW maksimumvõimsusega (alates tüübist B) tootismooduli katsetuste läbiviimiseks. Katsetuste läbiviimisel lähtutakse õigusaktidest.

**7.11** Pärast ELV poolt katsetulemustele vastavuskinnituse andmist sõlmib ELV liitujaga tähtajatu võrgulepingu.

**7.12** Kui tootmiseadmete käitamiseks kasutatakse elektrituruseaduses sätestatud toetuskeemide rakendamise seisukohalt erinevat tüüpi energiaallikaid, siis peab tootja toetuskeemi rakendamiseks ette nägema tehnilise lahenduse toodetud ja võrku antud erineva päritoluga energiakoguste eristamiseks.

**7.13** Võrgu läbilaskevõime ammendumisel võib tootismoodulite liitumine või tingimuste muutmine toimuda juhul, kui lepatakse kokku ELV seatud täiendavates tehnilistes piirangutes.

**7.14** Elektritootja liitumisel ja tingimuste muutmisel lähtub ELV tehnilise lahenduse koostamisel standardi EVS-EN 50160:2010 nõuete täitmise tagamiseks tootismooduli poolt põhjustatavate võrguhäiringute ulatusest.

## 8. AJUTISE VÕRGUÜHENDUSE LOOMINE

**8.1** Ajutise võrguühenduse ehitab taotleja ELV poolt väljastatud tehniliste tingimuste alusel.

**8.2** Ajutisele tarbimiskohale (näiteks spordiüritused, vabaõhulavastused, sillaehitused jm ajutised tegevused) luuakse võrguühendus üldjuhul kuni 6 kuuks.

**8.3** Uuele tarbimiskohale võib luua ajutise võrguühenduse kuni alalise võrguühenduse väljaehitamiseni. Eelduseks on antud tarbimiskohale alalise võrguühenduse loomiseks sõlmitud liitumisleping ja lepingujärgse liitumistasu esimese osamakse tasumine.

## 9. LIITUJA POOLT TÖÖDE TEGEMINE ELV VÕRGUS

**9.1** Kokkuleppel ELV-ga võib liituja ise korraldada järgnevatel juhtudel projekteerimis- ja/või ehitustöid:

- elektrivõrgu ehitustööd tarbija liitumiseks keskpingel või tarbija tingimuste muutmiseks keskpingel;
- elektrivõrgu ehitustööd elektrienergia tootja liitumiseks alates 16 kW-st või elektrienergia tootja tingimuste muutmiseks alates 16 kW-st.

Lisaks on kokkuleppel ELV-ga lubatud ise korraldada töid elektrivõrgu ümberehitamiseks.

**9.2** Kui liituja soovib ise korraldada vajalikke töid, siis tuleb vastav taotlus esitada kas liitumistaotlusega või pärast liitumislepingu pakkumise saamist.

**9.2.1** Kolmepoolse koostöölepingu taotlus tuleb esitada hiljemalt 30 päeva jooksul peale liitumislepingu pakkumise väljastamist. Taotluse vorm on kättesaadav leheküljelt: [https://epp.energia.ee/epp/info/procurement\\_files](https://epp.energia.ee/epp/info/procurement_files).

**9.3** Projekteerimiseks ja ehitamiseks sõlmitakse liituja, liituja valitud töövõtja ning Elektrilevi OÜ vahel vastavad eraldiseisvad kolmepoolsed koostöölepingud.

**9.3.1** Kolmepoolset koostöölepingut on võimalik sõlmida peale ELV poolset liitumispakkumise väljastamist.

**9.3.2** Kolmepoolset koostöölepingut projekteerimiseks on võimalik sõlmida, kuni ELV liitumispakkumine on kehtiv.

**9.4** Liituja, liituja valitud töövõtja ja ELV vahel sõlmitud kolmepoolne koostööleping ei reguleeri kliendi ja kliendi valitud töövõtja vahelisi suhteid ja kohustusi.

**9.5** Liitumisteenuste puhul, kus ELV tavamenetluse korral rakendab võrguettevõtja arenduskohustuse määra, seda liituja poolt tööde korraldamisel ei kohaldata ega tasaarvestata.

**9.6** Tellijal ega Töövõtjal/Alltöövõtjal ei võimaldata teha liitumise või tingimuste muutmise tehnilise lahendusega kaasnevaid jaotus- või piirkonnaalajaama projekteerimis-, ehitus-, ümberehitus- või rekonstrueerimistöid. Sellised tööd teeb võrguettevõtja ja maksumus lepatakse kokku koostöölepingus.

**9.7** Kui liitumise või tingimuste muutmise tehnilise lahendusega kaasneb liitumise mahtu mittekuuluv ELV-poolne kaasnev investeering, võimaldatakse liitujale koostöölepingu alusel tööde tegemine ainult juhul, kui liituja on nõus kolmepoolse lepingu mahus tegema ja tasuma liitumismahtu mittekuuluvat kaasnevat investeeringut.

# Elektrilevi OÜ liitumistingimused

Kehtivad alates 03.05.2022

**9.8** Projekteerimise lähteülesande väljastab ELV. Tehnilised lahendused koostatakse lähtuvalt ELV-s kehtivatest tehnilistest nõuetest, juhenditest ja standarditest.

**9.9** Kui liituja soovib ise koostada projekti, siis sõlmitakse kolmepoolne koostööleping projekteerimiseks. Liituja valitud töövõtja peab olema kooskõlastatud ELV-ga, olema kantud Majandustegevuse registrisse (edaspidi MTR) elektripaigaldise projekteerijana ja olema Enefit Connect OÜ Partnerite Portaali kasutaja. Projekteerijal ei tohi olla maksuvõlgasid või need peavad olema vastavalt riigihangete seadusele ajatatud.

**9.10** Projekt peab vastama Elektrilevi OÜ nõuetele ning selle vastuvõtmine toimub Enefit Connect OÜ Partnerite Portaali kaudu.

**9.11** Projekti vastuvõtmise eelduseks on Elektrilevi OÜ kasuks sõlmitud isiklike maakasutuslepingute olemasolu. Maakasutuslepingud ELV kasuks sõlmib liituja valitud projekteerija, kes omab ELV poolset volitust. Volituse puudumisel tuleb tellida lepingute sõlmimine Eesti Energia Maateenuse osakonnast.

**9.12** Kui liituja soovib ise ka ehitustöid korraldada, tuleb ehitustööde kolmepoolne leping liituja, liituja valitud töövõtja ja Elektrilevi OÜ vahel sõlmida 1 aasta jooksul pärast projekti vastuvõtmist Elektrilevi OÜ poolt. Kolmepoolse koostöölepingu sõlmimisel ehitamiseks on Elektrilevile vaja esitada liituja valitud töövõtja hinnapakumine.

**9.13** Kui liituja soovib korraldada ise ehitustöid, peab tema valitud töövõtja olema kantud MTR elektritööde ettevõtjana. Samuti peab töövõtja olema ELV-le üle andnud/teostanud töid viimase 24 kuu jooksul või olema ELV partnerite nimekirjas, kes eriolukordades likvideerivad rikkeid. Töövõtjal ei tohi olla maksuvõlgasid või need peavad olema vastavalt riigihangete seadusele ajatatud.

**9.14** Ehitustööde kureerimine, omanikujärelevalve ja vastuvõtt toimub Enefit Connect OÜ Partnerite Portaali kaudu.

**9.15** Tööde teostamisel lähtuda Võrguettevõtja nõuetest, kehtivatest õigusaktidest ja töö üleandmisel võrguettevõtja normdokumendist "P399 Elektritööde vastuvõtmine" (kättesaadavad leheküljelt: [https://epp.energia.ee/epp/info/procurement\\_files](https://epp.energia.ee/epp/info/procurement_files)).

**9.16** Kolmepoolse koostöölepingu raames ehitatud elektrivõrk võetakse põhivarana ELV-s arvele tõendatud kuludokumentide alusel.

## 10. LIITUJA TEAVITAMINE LIITUMISPROTSESSI JOOKSUL

**10.1** ELV ja liituja teavitavad teineteist mõistliku aja jooksul kõigist asjaoludest, mis takistavad liitumislepingu täitmist. Kui lepingu täitmist takistavad asjaolud on ELV-st sõltumatud, peatub lepingu täitmine ajani, mil takistav asjaolu ära langeb. Liitumislepingu täitmise tähtaeg pikeneb sellele vastavalt.

**10.2** Liitumislepingus fikseeritud tingimuste muutmine lepitakse kokku liitumislepingu lisas, kui liitumislepingust ei tulene teisiti.

## 11. LIITUMIS- VÕI TINGIMUSTE MUUTMISE TASU MAKSMINE

**11.1** Maksetingimustes lepitakse kokku liitumislepingus.

**11.2** Liitumislepingus rakendatakse üldjuhul järgmisi maksetingimusi:

**11.2.1** Liituja maksab kuni 6000 eurose (ilma käibemaksuta) liitumistasu korral 50% ehitusmaksumusest (millele lisandub liitumistasu menetlustasu) vastavalt arvele ettemaksuna enne ELV poolt lepingu täitmisele s.h. projekteerimistöödele asumist. Ülejäänud 50% tuleb maksta vastavalt arvele pärast võrguettevõtja poolt edastatud võrguühenduse valmimise teavitust.

**11.2.2** Liituja maksab üle 6000 eurose (ilma käibemaksuta) liitumistasu korral 10% ehitusmaksumusest (millele lisandub liitumistasu menetlustasu) vastavalt arvele ettemaksuna enne ELV poolt lepingu täitmisele asumist, 70% vastavalt arvele enne ehitustegevuse alustamist ja 20% vastavalt arvele pärast võrguettevõtja poolt edastatud võrguühenduse valmimise teavitust.

**11.2.3** ER liitumistingimustest tulenevad tasud tuleb tasuda vastavalt ELV esitatud arvele.

**11.2.4** ELV on õigus vastavalt krediitpoliitikale teha liituja kohta krediidiriski analüüs ja selle tulemusena määrata tasu maksmine ühe maksena.

## 12. LIITUMISE VÕI TINGIMUSTE MUUTMISE LÕPETAMINE JA PINGESTAMINE

**12.1** ELV kinnitab võrguühenduse valmimist või tingimuste muutmist liitujale ELV või tema esindaja poolt saadetava teavituskirjaga.

**12.2** Liitujale kuuluva uue elektripaigaldise võib kasutusele võtta, kui sellele on tehtud ettenähtud juhtudel elektripaigaldise audit või liituja on esitanud ELV-le ehitaja kinnituskirja. ELV veendub Tehnilise Järelevalve Ameti juures asuvas elektroonilise andmekogu põhjal elektripaigaldise auditi teostatuses.

**12.3** ELV pingestab liituja uue elektripaigaldise pärast liitumistasu lepingukohast laekumist ja võrgulepingu sõlmimist või jõustumist.